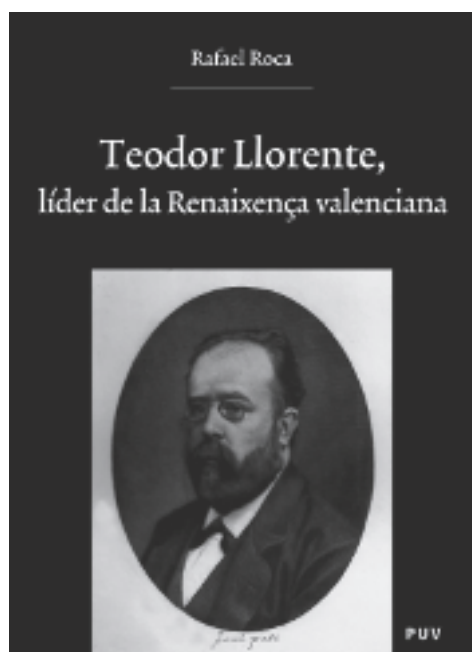

Arrels i ramatge d'una aventura històrica: la renaixença valenciana

La Renaixença Valenciana ha estat incompresa i sotmesa a lectures tòpiques. Aquest llibre aporta l'estudi del context d'aquell moviment i l'aventura intel·lectual del seu patriarca, aportant dades i lectures curoses.

**TEODOR LLORENTE,
LÍDER DE LA RENAIXENÇA VALENCIANA**

RAFAEL ROCA

COL·LECCIÓ «OBERTA», 143

430 PÀGINES / 978-84-370-6846-6 / 22,50 EUROS

PUV, VALÈNCIA, 2007

«Sense Llorente, líder i patriarca de la Renaixença valenciana, sense la societat Lo Rat Penat, sense les convocatòries de Jocs Florals ni volums com el *Llibret de versos* i *Los fills la morta-viva*, ni Miquel Duran de València, ni Daniel Martínez Ferrando, ni Jacint Maria Mustieles, ni Carles Salvador ni cap d'aquells joves escriptors de les generacions de 1909 i 1930 no haurien tingut símbols a reivindicar, personatges a victorejar ni tradició immediata a envigorir i continuar. De fet, la base cultural i els antecedents literaris que necessitaven els valencianistes de principis de segle xx mai no els haurien arribat dels col·loquiers, ni dels autors de revistes satíriques, ni dels poemes que de manera esparsa i aïllada es publicaven als diaris, ni molt menys de la Universitat, l'Església o el cercle literari de Blasco Ibáñez. I sí, en canvi, de l'estudi històric, de la convocatòria de certàmens literaris, de la coneixença i exploració del territori, de la reivindicació del valencià com a llengua culta i de la germanor cultural amb Catalunya i Mallorca que professaren Teodor Llorente i Lo Rat Penat.» Amb aquestes concloents paraules fina-

litza Roca el seu meritori estudi sobre Llorente que ara ens posa a l'abast Publicacions de la Universitat de València. Des de ja fa molt de temps, aquest infatigable investigador ha dedicat gran part de les seues energies a l'estudi i la difusió de la Renaixença i en especial de Teodor Llorente, com es comprova en l'apartat bibliogràfic que conté aquest llibre. Des del 1994 fins a l'actualitat, Roca ha anat oferint treballs bé a revistes i periòdics d'àmplia difusió com *Saó*, *El Temps*, *Levante* o *El País*, bé a publicacions periòdiques de difusió comarcal o local com *Quaderns d'Investigació d'Alaquàs*, *Annals de l'Institut d'Estudis Comarcals de l'Horta Sud*, *Torrens*, *Aljannat*, *Actes de les Jornades Culturals d'Algemesí*, *Festa* o *Xàtiva*; o, finalment, a publicacions especialitzades o universitàries com les revistes *Afers* i *Anuari Verdaguer*, o d'altres textos inserits en llibres o catàlegs. Tot això parteix de les seues tesis de llicenciatura i doctorat, *Teodor Llorente, ideòleg de la Renaixença valenciana* (1996), i *Teodor Llorente, líder de la Renaixença* (2006), respectivament. I té com a mostra més extensa els llibres que ha anat publicant: l'edició dels *Escrits polítics*, de Teodor Llorente (Diputació de València, 2001), la biografia *Teodor Llorente, el darrer patriarca* (IIFV-Bromera, 2004), i *Teodor Llorente i la Renaixença valenciana* (Alfons el Magnànim, 2007).

En aquest llibre Roca, des d'una investigació acurada i arrelada als textos i als documents d'arxius com són

les correspondències, així com bastint l'escorcollament minuciós de les hemeroteques, fa un repàs curós a la relació de Teodor amb els principals actors de la Renaixença catalana i occitana com van ser Balaguer, Verdaguer, Aguiló, Costa i Llobera i Mistral, tot establint les estretes i fructíferes relacions que permeteren estendre i aprofundir en la cultura i la llengua, tot esbrinant els diferents punts de vista dels diversos autors. En aquest sentit Roca ofereix un erudit estudi de la participació de Llorente al Congrés Internacional de la Llengua Catalana, celebrat a Barcelona el 1906.

Així mateix, estudia les relacions de Llorente amb dos personatges cabdals de la cultura valenciana de finals del XIX, Llobart i Blasco Ibáñez, tot mostrant les seues divergències i analitzant les causes d'aquestes, tant personals com ideològiques, demostrant, per una banda la complementarietat del lideratge Llorente/Llobart –així com les limitacions i mancances de Constantí, i per l'altra els interessants inicis ratpenatistes –dels anys huitanta– de Blasco i les raons del distanciament i l'atac d'aquest a Llorente, pels anys noranta del segle XIX.

L'autor desmunta tòpics bastits en meres intuïcions i refuta la interpretació dels anys 60-80 del segle XX sobre la figura de Llorente i la Renaixença, tot recuperant la complexitat i la gran aventura cultural d'aquest autor cabdal de la nostra història i la nostra llengua.

□ Joan Antoni Millón